



Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation

VERKSAMHETSPLAN 2023

SIKO arbetar på bred front för en levande skärgård med året-runt fungerade samhällsservice till nytta för alla boende, besökare och näringsliv i Stockholms skärgård.

Som grund för SIKO:s årliga verksamhetsplaner ligger SIKO:s vision. Visionens utgångspunkt är att öka tillväxten i skärgården samtidigt som skärgårdens unika natur- och kulturvärden bevaras.

Baserat på vår vision görs årliga prioriteringar utifrån det aktuella läget och vår tillgång till resurser, såväl ekonomiska som personella. För verksamhetsåret 2023 kommer två områden att prioriteras:

- Ökad tillväxt på kärnöarna! – stötta bostadsbyggande
- Rädda Östersjön! – hållbarhetsfrågor kopplade till Östersjön

Med tanke på de mycket snabba förändringarna i vår omvärld föreslås att vår vision uppdateras vart 5:te år.

SIKO:s Vision, förslag till uppdatering

Stockholms skärgård är en attraktiv del av regionen med goda levnadsvillkor för unga och gamla, året runt.

Befolkningen har ökat. Nya, överkomliga bostäder för fast- och deltidsboende har byggts på kärnöarna.

Skärgårdens unika natur- och kulturvärden vårdas och vidareutvecklas och bidrar till Stockholmsregionens attraktivitet.

Skärgårdens samlade fossilavtryck har minskats tack vare ett intensivt arbete för en mer hållbar skärgård.

Näringarna är livskraftiga och bygger på skärgårdens genuina värden och samspelet med storstaden.

Skärgårdsskolornas unika profil och inriktning i kombination med den höga kvaliteten gör dem attraktiva även för elever från fastlandet. Skoltransporterna är effektiva och säkra och anpassade efter elevernas och pedagogernas behov.

Kommunikationer och samhällsservice är året runt anpassade till alla boende och näringsliv. Till och från kärnöarna är det möjligt att arbetspendla, året runt, tack vare en bastidtabell.

SKAPA BEFOLKNINGSTILLVÄXT PÅ KÄRNÖARNA

Den största utmaningen för en levande skärgård året-runt är att vända kärnöarnas avfolkning till en befolkningstillväxt. Flera kärnöar har fortfarande en möjlighet att återutvecklas till levnadskraftiga lokalsamhällen. Ett av de största hindren för yngre personer och familjer att bosätta sig i skärgården är bristen på överkomliga bostäder.

För att vända trenden krävs därför kraftfulla insatser av såväl kommunerna, regionen och staten.

Skärgårdskommunerna måste tydligt manifesteras att man vill ha en levande skärgård med fastboende och att man vill satsa på bra ö-skolor. En konstruktiv handläggning av bygglovsärenden på kärnöarna kan även vara ett verksamt bidrag.

Regionen behöver leva upp till sitt tillväxtansvar och bidra till att öarna är bobara för alla åldrar året runt. Den regionala skärgårdstrafiken måste ses över så att arbetspendling och andra resor kan fungera smidigt. Basturlistor och garanterad RUFs-trafik, två turer ut- respektive in från alla kärnöar, hela året måste garanteras.

Staten måste lagstifta om en strandskyddslagstiftning som gör det möjligt att utveckla skärgården för byggande av bostäder och verksamhetslokaler, främst på kärnöarna. Utbyggnaden av bredband i skärgården måste slutföras. Ett fortsatt statligt stöd för det är en förutsättning.

SIKO kommer därför att med mycket hög prioritet driva frågan om befolkningstillväxt i alla forum och i alla de medier som SIKO kan skapa tillgång till.

ÖSTERSJÖNS HÅLLBARHETSFRÅGOR

Den senaste tiden har frågan om energiförsörjning i skärgården i hög grad aktualiserats. Planer på vindkraftparker, möjlighet att driva båtar och fartyg med fossilfria bränslen och effektiva solceller är alla ämnen som just nu diskuteras livligt.

SIKO ser därför ett behov att på alla sätt tillvarata skärgårdens intressen och slå vakt om att våra naturresurser sol och vind används på bästa sätt.

- SIKO kommer att i januari vara medarrangör för ett första forum om "Fossilfri skärgårdstrafik"
- Ett "Skärgårdsenergiprojekt" planeras att etableras.
- Fiskefrågorna kommer att noggrant följas.
- Frågan om sophantering i skärgården kommer att aktualiseras

SJÖTRAFIKEN

Med bred representation i hela skärgården och i samarbete med Skärgårdens Trafikantförening kommer SIKO genom sin sjötrafikgrupp att intensifiera arbetet med att komma tillrätta med de strukturella bristerna i sjötrafiken och dess koordination med anslutande landtrafik.

PROJEKT OCH AKTIVITETER

Projekt Skärgårdsflytten

Med stöd från Region Stockholm och med början 2020 driver SIKO projektet Skärgårdsflytten för att stimulera till utflyttning till kärnöarna. Sex kärnöar har hittills gått med i projektet, Svartsö, Möja, Runmarö, Nämdö, Ornö och Landsort.

Se mer på levandeskärgård.se.

Resultatet kommer under 2023 att sammanställas som en "inofficiell bostadskö" i avvaktan på att nya bostäder kan byggas på kärnöarna.

Projekt Jordgubbar och kräftor

Idén om att odla jordgubbar och föda upp abborrar eller annat i ett slutet, landbaserat, system på en skärgårdsö lanserades av SIKO 2018. Med stöd från Region Stockholm har nu en förstudie genomförts. SIKO kommer att fortsatt stötta projektet som drivs i regi av Nämdö Green Archipelago. Förstudien finns på www.siko.org.se

Nationalpark och biosfärområde i Nämdöskärgården

SIKO kommer under året att delta i arbetet inom **Nämdö Skärgårdsråd** för att säkerställa lokala intressen i samband med nationalparksbildandet.

Projekt Skärgårdsskolan 3.0

SIKO kommer att fortsätta dialogen med Södertörns högskola för att få hjälp att ta fram ett idéutkast hur en modern och nytänkande skärgårdsskola skulle kunna utformas. Ett grundläggande behov i arbetet med en **levande skärgård**.

Hållbart skärgårdsföretagande

SIKO har etablerat samarbete med Södertörns högskola för projektet "Hållbart skärgårdsföretagande". Projektet kommer att ledas av Södertörns Högskola med stöd av SIKO och förhoppningsvis finansiering från Region Stockholm.

Post och paket

SIKO deltar sedan 2018 i Länsstyrelsens projekt "Post och paket". Målsättningen är att post- och paketservice ska finnas på alla kärnöar och andra större öar. Närmast på tur står Husarö.

Skärgårdsting 2023

Ett Skärgårdsting genomfördes senast år 2019 i Nynäshamn. SIKO avser att ta stafettpippen och under året undersöka möjligheterna till ett nytt format på Skärgårdsting med målsättning om ett genomförande 2024-2025.

SIKO:s Skärgårdsturné 2023

En turné till nuvarande och potentiella medlemmar har stått på programmet sedan 2020, men har försenats av bland annat pandemin. Planen är att turnén skall genomföras under 2024.

Stavsudda Grannhjälp

Vår medlemsförening Stavsuddaskärgårdens Intresseförening har startat ett koncept för att öka beredskapen och grannsamverkan inom sitt geografiska område. Konceptet testas under hösten/vintern 2022 och kommer att vara i full drift under våren 2023.

SIKO kommer att fortsätta att stötta projektet och konceptet kommer att finnas tillgängligt för alla medlemsföreningar under 2023. Mer info kommer på

www.siko.org.se

REPRESENTATION I RÅD OCH STYRELSE

Vi kommer under året att fortsatt aktivt och intensivt driva frågor som är viktiga för en **levande skärgård** i de forum i vilka SIKO är representerade:

- Regionala skärgårdsrådet (Region Stockholm)
- Exekutivkommittén (Länstyrelsen)
- Svealands Kustvattenvårdsförbund
- LEADER Stockholmsbygd
- Skärgårdarnas Riksförbund (SRF)
- Värmdö kommuns skärgårdsråd
- Norrtälje kommuns skärgårdsråd
- Haninge kommuns skärgårdsråd
- Pilot Stockholms skärgård (HaV, Länsstyrelsen)
- Samverkansråd för forskning om Stockholms skärgård